

«І лаври, і квіти, і терни»: тема митця і мистецтва у поезії Лесі Українки (флористичний дискурс)

Статтю присвячено дослідженню ліричних творів Лесі Українки, які вирізняються темою митця і мистецтва, вираженою через художню концептуалізацію рослинних образів. Флористичний дискурс в обраних для дослідження текстах представлений образами, що є наскрізними у творчості Лесі Українки і актуалізація яких слугує засобом не лише естетизації, а й сакралізації поезії. Узятий до огляду біографічний чинник має великий вплив на образотворення, а відтак і на загальну концепцію флористичних мотивів у межах текстів та поза ними. Простежено еволюцію у задіюванні авторкою рослинних образів: від переважно алегоричних і проартикульованих у традиційному «форматі», до символічних із привнесенням нових авторських значень та відтінків, що дозволяє трактувати їх як метатекстові одиниці. Дослідження поезії Лесі Українки з позицій літературознавчої флористики дало можливість глибше оцінити мотиви й ідейно-сенсову палітру її творчості, розширити межі розуміння ліричного доробку авторки через пропонування новий рівень наукового прочитання. Також проаналізовано специфіку функціонування і впливу флористичної концептосфери на текст та його реципієнта, специфіку авторської рецепції заявленої назвою статті теми, що, власне, і поставлено за мету. **Теоретичною базою** розвідки стали дослідження останніх років, авторами яких є С. Романов, Т. Гундорова, Н. Мафтин та інші. З'ясовано, що Леся Українка охоче послуговується узагальненим образом квітів для вираження власних ідей та переконань щодо того, ким є митець і чим визначається його творчість. Виявлено, що образ тернового вінка тісно пов'язаний із образом лаврового і є незмінною ознакою справжнього митця, котрий свідомо обирає для себе шлях творчості попри численні випробування, які на нього чекають. **Результатами** дослідження доведено, що Леся Українка утверджує новий для вітчизняної традиції ідеал митця-модерніста. Покликання такого митця полягає не лише у сповіданні абстрактних ідеалів, ненастанній боротьбі за краще майбутнє і самовідданому патріотизмі. Передовсім йдеться про усвідомлення особистістю власного призначення через творчість, самоаналіз, пізнання світу і взагалі сприйняття й «розігрування» життя як творчого акту. Як **висновок** можна ствердити, що істинний митець, а ним є сама Леся Українка, з гідністю приймає і квіти, і лаври, і терни, повсякчас торуючи шлях самовдосконалення і духовного та інтелектуального зростання.

Ключові слова: митець, модерніст, мистецтво, творчість, флористичний дискурс, рослинні образи, квіти, терен, лавр.

Вступ

Тема митця, мистецтва, їхнього призначення у житті є однією із провідних у творчості багатьох письменників. Це не випадково і навіть закономірно, адже роздумуючи над цим, письменник виходить на шлях самоаналізу і самопізнання. Важливим є те, якими методами і творчими засобами автор виражає свою позицію, до яких мистецьких прийомів удається, які образи обирає (чи вони обирають його). Велику роль відіграють також художні деталі та мотиви, бо навіть вони допомагають виокремити певні тенденції чи закономірності творчого саморуху, дають можливість простежити розвиток мислення і зростання/дозрівання митця як особистості. Флористичний дискурс тут посідає важливе місце вже бодай тому що рослини, а надто квіти, з'являються чи не в кожного поета і обов'язково мають вплив на текст. У ліриці Лесі Українки рослинні мотиви представлені особливо яскраво і то впродовж майже всього творчого шляху – метафорично, алегорично чи символічно забарвлені.

Мета дослідження – з'ясувати, як саме флористичний дискурс реалізовано авторкою у розкритті ролі митця і мистецтва, які впливи здійснюють і як функціонують рослинні образи не тільки на тематичному, а й на ідейному рівні. Також важливо визначити, наскільки флористична символіка/образність значима з погляду обраного тематичного напрямку, простежити розвиток переконань Лесі Українки щодо призначення та завдань мистецтва і його служителів.

Дослідження останніх років, безперечно, є ґрунтовними, проте серед них немає таких, які би стосувалися безпосередньо рослинного дискурсу творчості Лесі Українки, надто з огляду на конкретику заявленої тематики. Але, тим не менше, вони вносять додаткову ясність щодо того, ким є митець, яким є його призначення, мета і, власне, яка доля чекає на нього і його творіння. У цьому ключі структуровано й основні **завдання** дослідження – розширити межі образного сприйняття поезії Лесі Українки у конкретному напрямку, що полягає у розкритті теми митця і мистецтва через призму

рослинної образності, та з'ясувати специфіку взаємозв'язків і розвитку флористичних мотивів у ліричних текстах. Серед найновіших і таких, що відповідають тематиці цієї розвідки, – дослідження С. Романова, Т. Гундорової та Н. Мафтин. Науковці глибоко аналізують різні грані особистості й творчості авторки і формують об'єктивну сучасну наукову думку. Розвідки цих та деяких інших науковців, зокрема М. Моклиці та С. Лотоцької, стали своєрідною **теоретичною базою** дослідження. Юну Лесю Українку влучно і лаконічно характеризує Н. Мафтин: «Замість рефлексувати і плекати власну образу на життя – багато читала, виливала думки на папір, щиро раділа «листочку зеленому» і «дрібненьким квіточкам», що заглянули у вікно – весна не забула і про неї...Тендітна дівчина, що мала всі підстави нарікати на долю, сміливо кидає їй виклик» (Мафтин, 2019: 40). Про Лесю Українку як вже визрілого митця С. Романов пише: «Виявляється, що для самого поета майже завжди несподівано, а отже, удвічі сильніше, первинне знання про те, що таке мистецтво і як воно можливе, відкривається трагічною, коли не сказати жахливою, фатальною природою. Бо ж суть його – у найдальших глибинах буття, межі – у найкритичніших станах індивіда, вияв – у граничних спалахах уяви. З цілковитою очевидністю Лесі Українці збагнути це довелося в переломний період життя і творчості, що припадає на зиму 1900–1901 рр. “Мінська історія”, з котрої вона вийшла письменницею того реєстру, про який говорять тільки категоріями геніальності, заповілася випробуванням не тільки тіла й духу, а і слова» (Романов, 2016: 23). Т. Гундорова щодо позиції Лесі Українки з приводу модернізму, естетики і культурних засад зауважує: «Леся Українка включається в дискусії навколо нової модерної епохи, удаючись не лише до викликів біографічного, психологічного й сексуального характеру. Важливим стає також трактування життя й людських стосунків у категоріях естетики й культурних форм (жанрів, моделей)» (Гундорова, 2021: 14).

Виклад основного матеріалу

Чітко погрупувати чи однозначно сказати, до використання яких конкретно рослинних образів, як часто і якою мірою вдається мисткиня, складно, адже процес творчості зазвичай поза межами логічного і раціонального сприйняття. Можливо говорити лише про частотність і доречність їхньої актуалізації, адже кожен автор надає

перевагу певним творчим методам, які, власне, і роблять його манеру письма впізнаваною. Перш ніж переходити до розгляду та аналізу конкретних текстів, варто зазначити, що йтиметься про лірику модерного автора, що, безперечно, має велике значення, бо саме модерним митцям найбільшою мірою притаманне явище життєтворчості. Це означає, що автор і те, що з'являється з-під його пера, тісно взаємопов'язані, нероздільні, адже модерний митець життя усвідомлює як неперервний творчий процес, в якому віднаходить шлях до пізнання світу і себе через світ, або ж навпаки. Очевидно, що це є одним із головних критеріїв, які потрібно мати на увазі на постійній основі під час аналізу творчості модерніста. З приводу теми ролі й місця митця і мистецтва у Лесі Українки М. Моклиця зазначає: «Поетичні маніфести, себто віршовані маніфестації творчих засад, поглядів на місію поета і поезії складають значну частину поетичної творчості Лесі Українки. Можна навіть стверджувати – переважно, бо мало який вірш обходиться без роздумів про долю або місію поета, мало в якому вірші нема настроїв, пов'язаних з проживанням цієї долі» (Моклиця, 2011: 124).

Повертаючись до постаті Лесі Українки, а конкретніше, до флористичних образів лірики, зауважимо, що чим далі і вглиб хронологічно, тим цікавіша і самотніша поезія. Коли на початку творчого шляху переважають здебільшого алегоричні рослинні образи (наприклад «Конвалія») чи квіти як елементи естетизації або увиразнення ідеї поезії (наприклад «В магазині квіток»), то вже пізніше активно додаються символічні елементи, авторські інтерпретації традиційних трактувань рослин, наскрізні та узагальнені образи, що переходять із поезії в поезію, навіть більше – у драматичні твори чи навпаки – із драматичних творів у поезію.

Почати варто із узагальнених образів: вони, поряд із декількома іншими, найяскравіше взаємодіють із тематикою митця і мистецтва. Часто авторка вживає образ квітів, позбавлений додаткової конкретизації, що лише посилює сугестивний ефект, адже дає змогу реципієнту сприймати таке порівняння не лише на рівні естетичному, а й на дещо вищому, сакральному. Переконаймося, у вірші «На пам'ять 31-го юля 1895 року» образ квітів – не що інше як символ високого і прекрасного, що зазвичай і є мистецтвом:

*Колись я думала для тебе на прощання
Увити гарне «рондо» чи «сонет»*

*І рифмами уквітчати навколо,
Немов гільце весільне, – та шкода!
Торік бувало тут, над сим потоком,
Звивала я тобі вінки барвисті,
Тоді ж у мене і квітчасті вірші
Жартуючи, лилися з-під пера... (Українка Леся, 2021: 269)*

Лірична героїня не просто віршує, а уквітчує, прикрашає буденність і справедливо вважає процес творчості прекрасним, про це яскраво засвідчує порівняння «немов гільце весільне» і не менш виразний епітет «квітчасті вірші», які є очевидно позитивно маркованими на противагу наступній частині поезії. Подальші рядки ніби обривають, здавалося б, ідилічну картину, звучать слова, подібні самовироку:

*Але тепер нема квіток для мене
Ні в полі, ні в діброві, ні в душі... (Українка Леся, 2021: 269)*

Тут укотре квіти реальні, котрі прикрашають буденність, переходять в образ квітів як елементу чи навіть символу творчості. Навіть у хрестоматійному «Contra spem spero», що став своєрідним гімном творчого і життєвого шляху, лірична героїня стверджує:

*Я на вбогім, сумнім перелозі
Буду сіять барвисті квітки,
Буду сіять квітки на морозі,
Буду лить на них сльози гіркі.
І від сліз тих гарячих розтане
Та кора льодовая, міцна,
Може, квіти зійдуть, і настане
Ще й для мене весела весна (Українка Леся, 2021: 74)*

У поезії все досить зрозуміло і навіть прозоро, адже саджання квітів символізує творчий процес, який покликаний на результат попри несприятливі для того умови – вбогий сумний перелог, мороз, льодова кора, проте слід зважити й на фактор, передусім, сили волі і таланту, що й уособлюють проліті «сльози гіркі», які сприяють настанню весни – періоду не так визнання, як усвідомлення цінності творчості іншими, менш свідомими щодо її значення.

Розмаїттям флористичних образів вирізняється ще один зі знакових віршів Лесі Українки «Ти хотів би квіток на дорозі моїй...». Узагальнений образ квітів тут є прямою вказівкою на його

символічність – квіти так само є чимось прекрасним, ознакою процвітання, у нашому випадку, таланту та визнання:

Ти хотів би квіток на дорозі моїй?

Нащо сипати їх попід ноги?

Хай живуть вони в ніжній красі чарівній, –

я сама їх знайду край дороги (Українка Леся, 2021: 313).

Поетка вводить риторичні елементи, що виявляють її ставлення до факту визнання, мовляв, висипані під ноги митцю квіти (як символ похвали тощо) нічого не варті, адже рано чи пізно зів'януть, тоді як знайдені власноруч, що вочевидь означає усвідомлення власної цінності як митця, житимуть довго. Привертає увагу образ дороги, біля якої за сюжетом поезії ростуть квіти: як відомо, дорогу часто розглядають і в художньому, і в повсякденному мовленні, як життєвий шлях, тобто у словах «я знайду їх сама» криється ще й своєрідне кредо, мовляв, кожен сам пише свою долю і має вибір помічати прекрасне, творити його для себе, чи ігнорувати. Іншого рівня сенсів поезія набуває далі, коли з'являється образ терену.

...обережно та ніжно лицем притулюсь,

стрівши в білім убранні тернину.

Будуть шарпати одіж суворі гілки

і скривавлять колючками руки,

та гілкам не допоможуть лагідні квітки,

ні, вони нагородять за муки (Українка Леся, 2021: 313).

Отож квіти нерозривні з тереном – символом творчих мук, і репрезентовані у цьому випадку ще й як символ нагороди. Далі Леся Українка звертається до конкретних образів, аби підкреслити ідею поезії:

Не плямив поцілунок мій зроду квіток,

чи то пишні були туберози,

чи квітки, що зродив найпростіший садок,

чи до краю вразливі мімози (Українка Леся, 2021: 313).

Розкрито не менш важливу і цілком справедливую думку: квіти як творчість настільки вразливі, що не терплять будь-якого втручання ззовні, навіть якщо то легкий цілунок, який виражає прихильність і захоплення.

Квіти у позитивному розумінні не є повсюдними у творчості Лесі Українки та й узагалі у європейській та світовій культурі. Події, а тим паче трагедії особистого життя, не можуть не накладати

відбиток на творчість, коли вона є невід'ємною його складовою. Поезію «Квіток, квіток, як можна більше квітів...» Леся Українка написала одразу після смерті Сергія Мержинського разом із низкою інших відверто інтимних, і, можливо, саме тому геніальних творів, у них – туга і біль від втрати, які навряд чи комусь вдасться вмістити у слова. Образ квітів як останнього дарунку у творі плавно і майже непомітно переходить у інший – квіти починають уособлювати творчість. Різниця, по суті, ледь вловима і для усвідомлення її потрібно не просто читати, а відчитувати текст на принаймні двох різних смислових рівнях:

*Я дам живих квіток, зрощу їх крів'ю,
І заблищать вони, немов рубіни, –
Не так, як ті бліді, убогі квіти
Весни лихої, – і не будуть в'януть,
І в землю не підуть, і не умруть,
І ти знов оживеш в вінку живому... (Українка Леся, 2021: 305).*

Легко простежити двоїстість образу квітів, навіть протиставлення «весняні квіти» і «вірші-квіти», пригадаймо, що весна у Лесі Українки – символ кращих часів і світлого майбутнього, як у загальному, так і у творчому плані. Тобто можемо стверджувати, що поетка усвідомлює творчість не просто як сублімацію чи можливість висловитися – для неї це виклик фізичній смерті, протидія їй. Саме цим можемо пояснити величезну творчу спадщину Лесі Українки попри те, що життя її було нетривалим. Іншими словами кажучи, автор житиме, допоки існуватимуть його твори.

Повернемося до важливого через свою показовість образу тернового вінця, який у Лесі Українки є невід'ємним атрибутом істинного митця. Авторка неодноразово «нагороджує» поета саме ним, ба більше, вона сама приміряє його: «... Нестиму вінець,/ Той, що сама положила на себе...», «Ти дав колючу гілочку тернову,/ Без жаху я в вінок її вплела,/ Рясніше став колючий мій вінок... Готова я приймать і рани, і терни...» (Українка Леся, 2021: 146, 278). Терновий вінок, за трактуванням авторки, – свідомий вибір істинного митця і попри традиційне його значення (муки, тяжкий шлях), він не вважає і не усвідомлює його непосильним тягарем чи покаранням. Натомість маємо інше: для митця муками і випробуванням є неможливість творчості, життя (шлях) без мистецтва:

Ох, як то тяжко тим шляхом ходити,

*широким, битим, курявою вкритим,
де люде всі отарою здаються,
де не ростуть ні квіти, ні терни!* (Українка Леся, 2021: 228)

Сприйняття образу терену у негативному руслі залишається швидше на рівні стереотипізації у свідомості читача, проте Леся Українка пропонує вийти зі звичної зони комфорту і поглянути на речі під іншим кутом.

Цікавим і знову ж таки незвичним є те, що часто образ лаврового вінка чи вінка із квітів переходить, чи то пак, сплітається із терновим:

*Бо вдень, серед люду, поети мов діти,
Їм милі тріумфи, і лаври, і квіти,
І вабить їм очі великая слава,
Якої не дасть перемога кривава, –
В надії на неї терновий вінець
Прийма молоденький співець* (Українка Леся 2021: 150).

Звучить ще одна думка: тріумфи, лаври і квіти немислимі без того таки тернового вінця, і поет (співець у тексті), якщо погоджується чи бодай сподівається на перше, неминуче приймає й друге. Таким чином знову підкреслюється свідомість вибору шляху мистецтва з усіма його, так би мовити, перевагами й недоліками. Часто ліричний герой, попри візуальне розмежування, обирає, на перший погляд, менш естетичне, дискомфортне. Такий вибір автоматично відсилає до думки, що обдарованість – не лише щось винятково прекрасне, легке, зручне і однозначно позитивне, це те, що нагадує носієві про його інакшість і подекуди вищість над матеріальним і приземленим на постійній основі. С. Лотоцька у своєму дослідженні пише: «У Лесі Українки протистояння обов'язку митця перед суспільством і служіння своїй власній музи завершується перемогою музи. Не всім дано талант творця. А якщо хтось його має, то він не владен змушувати цей талант діяти за якимось статутом, за кимось встановленими правилами. Свобода – головна умова розквіту таланту – в неволі, в путах він загине. Свобода творчості, вільного польоту думки – ось до чого має прагнути митець. Він не має права витратити свій дар даремно. Ідея служіння митця народу у творчості Лесі Українки еволюціонувала до утвердження думки про служіння митця таланту, про трепетне до нього ставлення» (Лотоцька, 2000: 75). Леся Українка не змальовує митця страждальцем, мучеником

заради високої мети, вона акцентує увагу на іншому: покликання мистецтва полягає не у служінні комусь/чомусь, а в його щирості, а від того непроминальності:

*Завжди терновий вінець
буде кращій, ніж царська корона,
завжди величніша путь
на Голгофу
ніж хід тріумфальний ...
...Але стане вінцем
лиш тоді плетениця тернова,
коли вільна душею людина
по волі квітчається терном,
тямлячи вищу красу... (Українка Леся, 2021: 221)*

Чи не показово звучить «квітчатися терном»? Авторка знову ж таки поєднує непоєднуване, грає сенсами, виражаючи власну позицію і бачення. З приводу цього поетичного тексту С. Романов зазначає: «Вірш поза чи, власне, через свою поліфонію сприймається своєрідним життєвим кредо авторки, викладом її поглядів на суть та призначення людини і митця. То більше, що написано його в переломну (жовтень 1900-го) добу, саме на початках того, другого і головного періоду творчості, який пізніше буде названо шляхом генія» (Романов, 2017: 190). Безсумнівно, вибір тернового вінця над царською короною чи будь-яким іншим вінцем – свідомий і від того ще прекрасніший, адже вдатися до нього може тільки вільна душею людина, ким і є справжній митець, ким і стала Леся Українка. «*Чи тільки терни на шляху знайду,/ Чи стріну, може, де і квіт барвистий?*», – пише мисткиня у поезії «Мій шлях», яка є своєрідним роздумом про власну долю (як митця). Черговий раз в одному тексті авторка поєднує і терен як символ випробувань, і квіт як символ прекрасного. Образи, по суті, є протиставними, але в поезії Лесі Українки вони постають бінарною опозицією, тобто один стає немислимий без іншого, коли йдеться про митця і мистецтво.

Новизна дослідження полягає, в першу чергу, у тому, що досі не було здійснено аналізу текстів, які стосуються теми митця і мистецтва через призму рослинної образності. Пропонована розвідка обґрунтовує ще один підхід до вивчення і розширення меж розуміння творчості та особистості Лесі Українки, адже очевидно, що флористичний дискурс посідає вагоме місце як у ліриці письменниці,

так і в її житті. Також здійснено новий підхід щодо трактування рослинної образності, її реалізації та функціонування в текстах і, як наслідок, поза ними.

Висновки

Поняття і розуміння ролі митця і мистецтва в поезії Лесі Українки є не просто оригінальним, самотутнім і насправду модерним, а, передусім, багатогранним. Митець, на переконання авторки, що засвідчують її поетичні твори, які належать до різних періодів творчості, покликаний не тільки до служіння народу, патріотичним ідеям, абстрактній високій меті. Очевидно, що як мало хто з людей він перебуває на неперервній шляху пізнання світу та себе через світ і навпаки. Щирий і справжній, він не прагне нагород і готовий приймати і квіти, і лаври, і терни, більше того – він не відчуває «тернового» тягара і мук, навпаки – трагедією і стражданням для нього є неможливість самореалізації, тобто творчості. Флористичні образи слугують не тільки і не стільки засобом естетизації чи увиразнення, а інструментом для вираження переконань та ідей, мають символічний характер і, звісно, позбавлені шаблонності. Саме ці риси, різні можливості трактування образності у її багатоаспектності, в тому числі флористичної, відкривають широкі перспективи для подальших досліджень рослинних мотивів у творчості Лесі Українки.

Література

- Гундорова, Т. (2021) «Блакитна троянда» Лесі Українки: психіатрія, біографія і сексуальність (із додатком: Леся Українка. "Крафт-Эбинг. Психиатрия". Виписки). *Слово і Час*, 12, 3–21.
- Українка Леся (2021). *Повне академічне видання творів у 14 томах. Том 5. Поетичні твори. Ліро-епічні твори*. Луцьк: Волин. нац. ун-т. ім. Лесі Українки.
- Лотоцька, С. (2001) Муза у творчості Лесі Українки. *ВІСНИК Житомирського державного університету імені Івана Франка*, 7, 73–75.
- Мафтин, Н. (2019) Ідеал краси у творчості Лесі Українки. *Дивослово*, 2, 39–45.
- Моклиця, М. (2011) *Естетика Лесі Українки (контекст європейського модернізму): монографія*. Луцьк: ВНУ ім. Лесі Українки.
- Романов, С. (2016) «Бути письменником повсякчас»: Леся Українка та Олександр Олесь. *Слово і Час*, 12, 22–30.
- Романов, С. (2017) *Леся Українка і Олександр Олесь: на порубіжжі часів, світів, ідентичностей: монографія*. Луцьк: Вежа-Друк.

References

- Hundorova, T. (2021) «Blakytna troianda» Lesi Ukrainky: psykhiatriia, biohrafiiia i seksualnist (iz dodatkom: Lesia Ukrainka. "Kraft-Ebinh. Psykhiatryia". Vypysky) ["Blue Rose" by Lesya Ukrainka: psychiatry, biography and sexuality (with appendix: Lesya Ukrainka. "Kraft-Ebing. Psychiatry". Extracts)]. *Slovo i chas*, 12, 3 – 21 (in Ukrainian).
- Ukrainka Lesia (2021). *Povne akademichne vydannia tvoriv u 14 tomakh. Tom 5. Poetychni tvory. Liro-epichni tvory [Complete academic edition of works in 14 volumes. Volume 5. Poetic works. Lyrical and epic works]* Lutsk: Volyn. nats. univer. im. Lesi Ukrainky (in Ukrainian).
- Lototska, S. (2001) Muza u tvorchoosti Lesi Ukrainky [Muse in Lesya Ukrainka's works]. *VISNYK Zhytomyrskoho derzhavnoho universytetu imeni Ivana Franka*, 7, 73–75 (in Ukrainian).
- Maftyn, N. (2019) Ideal krasny u tvorchoosti Lesi Ukrainky [The ideal of beauty in Lesya Ukrainka's work]. *Dyvoslovo*, 2, 39–45 (in Ukrainian).
- Moklytsia, M. (2011) *Estetyka Lesi Ukrainky (kontekst yevropeiskoho modernizmu) : monohrafiia [Aesthetics of Lesya Ukrainka (context of European modernism): monograph]*. Lutsk : VNU im. Lesi Ukrainky (in Ukrainian).
- Romanov, S. (2016) «Buty pysmennykom povsiakchas»: Lesia Ukrainka ta Oleksandr Oles ["To be a writer all the time": Lesya Ukrainka and Oleksandr Oles]. *Slovo i chas*, 12, 22–30 (in Ukrainian).
- Romanov, S. (2017) *Lesia Ukrainka i Oleksandr Oles: na porubizhzhzi chasiv, svitiv, identychnosti: monohrafiia [Lesya Ukrainka and Oleksandr Oles: on the border of times, worlds, identities: monograph]*. Lutsk: Vezha-Druk (in Ukrainian).

Tetiana Leherko. "And Laurels, and Flowers, and Thorns": the Theme of the Artist and art in Lesya Ukrainka's Poetry (Floristic Discourse). The article is devoted to the study Lesya Ukrainka's lyrical works, which are distinguished by the theme of the artist and art expressed through the artistic conceptualization of plant images. The floristic discourse in the texts selected for research is represented by images, that are pervasive in Lesya Ukrainka's work, and their actualization, which serves as a means not only for aestheticization but also for the sacralization of poetry. The biographical factor taken into account has a great influence on the formation, and hence on the general concept of floral motifs within and outside the texts. The author's evolution of plant image's using is traced: from mostly allegorical and articulated in the traditional "format", to symbolic with the introduction of new authorial meanings and shades, which allows to interpret them as metatextual units. The study of Lesya Ukrainka's poetry from the literary floristics standpoint made it possible to deepen the motives and ideological and semantic palette of her work, to expand the boundaries of understanding the author's lyrical work through the proposed new scientific reading's level. Also, the specifics of the functioning and floristic's influence conceptosphere on the text and its recipient, the specifics of the author's topic reception stated in the title of the article, which, in fact, is set as a goal,

are analyzed. The theoretical basis of intelligence was recent years' research, the authors of which are S. Romanov, T. Gundorova, N. Maftin and others. It was found that Lesya Ukrainka willingly uses a generalized flower's image to express her own ideas and beliefs about who the artist is and what defines his work. It was found that the thorns crown image is closely related to the image of the laurel and is an invariable true artist's feature, which consciously chooses the path of creativity despite the many trials that await him. The research's results prove that Lesya Ukrainka affirms the new ideal of the modernist artist for the national tradition. The vocation of such an artist is not only in abstract ideal's confession, the unceasing struggle for a better future and selfless patriotism. First of all, the poet talks about the individual's awareness of his own purpose through creativity, introspection, knowledge of the world and in general the perception and "play" of life as a creative act. In conclusion, we can say that a true artist, and he is Lesya Ukrainka herself, accepts with dignity flowers, laurels and thorns, always paving the way for self-improvement and spiritual and intellectual growth.

Keywords: artist, modernist, art, creativity, floral discourse, plant images, flowers, thorns, laurel.

Легерко Тетяна Олегівна – аспірантка кафедри теорії літератури та зарубіжної літератури Волинського національного університету імені Лесі Українки, <https://orcid.org/0000-0002-9865-0401>; toleherko@ukr.net